

in action
for a better world

Οδηγός Βιωματικού Προγράμματος

1,2,3...Ανακύκλωσε!

για την
υλοποίηση
των στόχων

11 ΒΙΩΣΙΜΕΣ
ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

12 ΥΠΕΥΘΥΝΗ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ
ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

in action
for a better world

Οδηγός Βιωματικού Προγράμματος

Δομή για Γ' έως ΣΤ' τάξη δημοτικού

1,2,3...Ανακύκλωσε!

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα πεδίου
για τη διαχείριση των απορριμμάτων - ανακύκλωση

Μέσα από το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, τα παιδιά έρχονται αντιμέτωπα με το σοβαρό πρόβλημα της διαχείρισης των απορριμμάτων και τα θέματα αντιμετώπισης βάσει του τρίπτυχου της μείωσης, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης. Επιπλέον, συνειδητοποιούν την τεράστια ευθύνη μας απέναντι στο περιβαλλοντικό ζήτημα και ενεργοποιούνται προς την κατεύθυνση της προσωπικής εμπλοκής.

Περιγραφή δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 1η : Όλοι μαζί μια ομάδα!

Στόχος: Να χαλαρώσουν και να μπουν σιγά-σιγά στο πνεύμα της συνάντησης.

Περιγραφή:

Τα παιδιά στέκονται σε κύκλο και δίνουμε σε ένα παιδί ένα υλικό που ανακυκλώνεται και το καλούμε να πει το όνομά του και ένα υλικό που μπαίνει στον κάδο της ανακύκλωσης με βάση το πρώτο γράμμα του ονόματός του. Για παράδειγμα: «Με λένε Σπύρο, σακούλα», «Με λένε Κατερίνα, κουτάκι»... Σε περίπτωση που δεν υπάρχει κάποιο υλικό που ανακυκλώνεται από αυτό το γράμμα, το παιδί πρέπει να βρει υλικό από το δεύτερο γράμμα του ονόματός του. Για παράδειγμα: «Με λένε Ιάσωνα, αλουμινόχαρτο»... Το κουτάκι πηγαίνει από χέρι σε χέρι μέχρι να συστηθούμε όλοι. Στο τέλος, τα παιδιά χωρίζονται σε 4 ομάδες (κόκκινη, πράσινη, κίτρινη, μπλε) και κάθονται στις καρέκλες με βάση το χρώμα τους. Ο διαχωρισμός γίνεται προσπαθώντας να τηρήσουμε ίδιο αριθμό παιδιών σε κάθε ομάδα (αν είναι δυνατόν).

Χρονική διάρκεια: 5'

Υλικά: ανακυκλώσιμο υλικό

1,2,3...Ανακύκλωσε!

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα πεδίου
για τη διαχείριση των απορριμμάτων - ανακύκλωση

Περιγραφή δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 2η : Τι λέτε; Ξεκινάμε;

Στόχος: Να δοθούν τα πρώτα ερεθίσματα και βασικές πληροφορίες για το πρόβλημα των απορριμμάτων και την ανακύκλωση ως προτεινόμενη λύση.

Περιγραφή:

Αναφερόμαστε στο θέμα της ημέρας. Σημαντικό είναι να υπάρχει διάδραση με τα παιδιά, για αυτό ξεκινάμε με το να πληροφορηθούμε τι ξέρουν τα ίδια για το θέμα. Αναρτούμε στην οθόνη / πίνακα ένα ερωτηματολόγιο και μας το συμπληρώνουν προφορικά (μία-μία ερώτηση) ή γραπτά. Κάνουμε διάλογο με τα παιδιά με βάση τις απαντήσεις που έχουν δοθεί. Σε αυτή τη φάση δεν υπεισερχόμαστε αναλυτικά στα θέματα. Δείχνουμε την παρουσίαση.

Το ήξερες;

1. Ποιο είναι το πρόβλημα των απορριμμάτων και γιατί είναι πρόβλημα;
2. Ποια υλικά ανακυκλώνονται;
3. Για ποιο λόγο κάνουμε ανακύκλωση;
4. Ποιους άλλους τρόπους για να διαχειριστούμε τα απορρίμματα γνωρίζετε;
5. Γιατί το αλουμίνιο χαρακτηρίζεται ως το «πράσινο μέταλλο»;
6. Τι μπορούμε να κάνουμε εμείς;

Χρονική διάρκεια: 10'

Υλικά: ερωτηματολόγιο, παρουσίαση

1,2,3...Ανακύκλωσε!

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα πεδίου
για τη διαχείριση των απορριμμάτων - ανακύκλωση

Περιγραφή δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 3η: Μάθε παίζοντας!

Στόχος: Να συνεργαστούν σε ομάδες και να εκτιμήσουν το διάστημα που κάποια απορρίμματα παραμένουν στη χωματερή. Επίσης, να αναλογιστούν τις περιβαλλοντικές συνέπειες της μη ανακύκλωσης.

Περιγραφή:

Δίνουμε στα παιδιά ανά ομάδες την παρακάτω λίστα με υλικά απορριμμάτων

- Αλουμινένιο κουτάκι
- μπανανόφλουδα
- αποσιγάρο
- ίνες βαμβακιού
- γυάλινο μπουκάλι
- δερμάτινη μπότα
- χαρτοσακούλα
- πλαστικό διχτάκι
- πλαστική κανάτα
- λαστιχένια σόλα
- ποτήρι από φελιζόλ
- τενεκεδένιο κουτάκι
- μάλλινη κάλτσα

Αρχικά συζητάμε μαζί τους:

- τι κοινό έχουν όλα αυτά τα υλικά. (Καταλήγουμε ότι αυτά τα υλικά πιθανό να καταλήξουν στη χωματερή κάποια μέρα).
- τι θα συμβεί στα υλικά αυτά όταν πάνε στη χωματερή;
- πόσο χρόνο πιστεύετε ότι θα παραμείνουν εκεί;
- θα εξαφανιστούν/αποσυντεθούν αμέσως ή θα συνεχίσουν να υπάρχουν και να πιάνουν χώρο στη χωματερή;

1,2,3...Ανακύκλωσε!
Εκπαιδευτικό πρόγραμμα πεδίου
για τη διαχείριση των απορριμμάτων - ανακύκλωση
Περιγραφή δραστηριοτήτων

Στη συνέχεια τους ζητάμε ανά ομάδες να κατατάξουν τα υλικά κατά χρόνο αποσύνθεσης σύμφωνα με τη δική τους εκτίμηση από αυτό που θα αποσυντεθεί πιο γρήγορα ως αυτό που θα αποσυντεθεί πιο αργά. Αφού ολοκληρώσουν την εργασία, αξιολογούμε το αποτέλεσμα (ένας εκπρόσωπος κάθε ομάδας το διαβάζει) και τους δίνουμε τη σωστή σειρά (την προβάλλουμε στην οθόνη).

Η σωστή σειρά

- μπανάνα
- χαρτοσακούλα
- ίνες βαμβακιού
- μάλλινη κάλτσα
- αποσίγαρο
- δερμάτινη μπότα
- λαστιχένια σόλα
- τενεκεδένιο κουτάκι
- αλουμινένιο κουτάκι
- πλαστικό διχτάκι
- πλαστική κανάτα
- ποτήρι από φελιζόλ
- γυάλινο μπουκάλι

Έπειτα, τους βάζουμε να εκτιμήσουν πόσο χρόνο (εβδομάδες, μήνες, χρόνια) πιστεύουν ότι χρειάζεται το κάθε υλικό για να αποσυντεθεί.

1,2,3...Ανακύκλωσε!
Εκπαιδευτικό πρόγραμμα πεδίου
για τη διαχείριση των απορριμμάτων - ανακύκλωση
Περιγραφή δραστηριοτήτων

Και πάλι, μόλις ολοκληρώσουν την εργασία τους, τους δείχνουμε στην οθόνη το σωστό αποτέλεσμα.

- Μπανάνα (3-4 εβδομάδες)
- Χαρτοσακούλα (1 μήνας)
- ίνες βαμβακιού (5 μήνες)
- μάλλινη κάλτσα (1 χρόνος)
- αποσίγαρο (2 με 5 χρόνια)
- δερμάτινη μπότα (40 με 50 χρόνια)
- λαστιχένια σόλα (50 με 80 χρόνια)
- τενεκεδένιο κουτάκι (80 με 100 χρόνια)
- αλουμινένιο κουτάκι (200 με 500 χρόνια)
- πλαστικό διχτάκι (περίπου 450 χρόνια)
- πλαστική κανάτα (1 εκατομμύριο χρόνια)
- ποτήρι από φελιζόλ (άγνωστο, ίσως για πάντα;)
- γυάλινο μπουκάλι (άγνωστο, ίσως για πάντα;)

Τέλος συζητάμε τα παρακάτω:

- Τα στοιχεία αυτά τι σας λένε για τις χωματερές;
- Πιστεύετε ότι τα απορρίμματα αποσυντίθενται αρκετά γρήγορα ώστε να δώσουν χώρο σε νέα;
- Οι χωματερές θα γεμίσουν κάποια στιγμή;
- Μπορείτε να καταλάβετε από αυτό τη σημασία της ανακύκλωσης; Γιατί;

Χρονική διάρκεια: 15'

Υλικά: Φόρμα συμπλήρωσης δεδομένων, μολύβια/στυλό, προβολή σε οθόνη

1,2,3...Ανακύκλωσε!

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα πεδίου
για τη διαχείριση των απορριμμάτων - ανακύκλωση

Περιγραφή δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 4η: Τι μπορούμε να κάνουμε!

Στόχος: Η Ανακύκλωση ξεκινά από τον καθένα μας ατομικά, ωστόσο σε συλλογικό επίπεδο θα μπορούσαν ομάδες/οργανισμοί να παίξουν έναν αποφασιστικό ρόλο στη διαδικασία. Στόχος είναι να εξετάσουμε τις δυνατότητες της συλλογικής διαχείρισης στην υποστήριξη της αλλαγής.

Περιγραφή:

Μέσα από παιχνίδι ρόλων, τα παιδιά καθοδηγούνται να ανακαλύψουν πως διαφορετικές ομάδες μπορούν να συμβάλλουν στην εξάπλωση της διαδικασίας της ανακύκλωσης και επομένως της μείωσης των απορριμμάτων και της προστασίας του περιβάλλοντος.

Οι μαθητές καλούνται ανά ομάδες να δημιουργήσουν μία καμπάνια ενημέρωσης για την προώθηση της ανακύκλωσης. Η καμπάνια ενημέρωσης θα αναπτύσσεται μέσω ενός πλάνου ενεργειών προώθησης, μηνυμάτων και σλόγκαν, έντυπου υλικού προώθησης (π.χ. αφίσσα), ραδιοφωνικού σποτ, κ.λπ.

Οι ομάδες που θα εργαστούν μπορεί να είναι:

Κίτρινη ομάδα	⇒	Δημοτική Αρχή
Κόκκινη ομάδα	⇒	Σχολείο
Μπλε ομάδα	⇒	ΜΚΟ
Πράσινη ομάδα	⇒	Φορέας Περιβαλλοντικής Διαχείρισης

Οι ομάδες εργασίες θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους:

- Να απαντούν στο θέμα
- Να βρουν τρόπους προώθησης
- Οι τρόποι αυτοί να έχουν αποτέλεσμα και να κάνουν τη διαφορά
- Πως βεβαιώνονται ότι θα έχουν αποτέλεσμα;

1,2,3...Ανακύκλωσε!
Εκπαιδευτικό πρόγραμμα πεδίου
για τη διαχείριση των απορριμμάτων - ανακύκλωση

Περιγραφή δραστηριοτήτων

Η κάθε ομάδα ανάλογα του ποια είναι και αφού εργαστεί πάνω στην καμπάνια υπό μορφή brainstorming θα παρουσιάσει:

1. το πλάνο ενεργειών προώθησης (σε μορφή διαγράμματος)
2. τα μηνύματα ή/και σλόγκαν
3. την αφίσα ή/και το ραδιοφωνικό σποτ

Χρονική διάρκεια: 30'

Υλικά: Χαρτιά Α3, Χαρτιά Α4, Χαρτόνια κανσόν 40Χ30, υλικά χειροτεχνίας (μαρκαδόροι, κόλλες, λαδοπαστέλ, ξυλομπογιές, κ.λπ.)

Δραστηριότητα 5η : Έργο Ανακύκλωσης

Στόχος: Να εμπνευστούν και να δημιουργήσουν το δικό τους έργο τέχνης (trash art).

Περιγραφή:

Τα παιδιά διαλέγουν τα ανακυκλώσιμα υλικά που θέλουν να χρησιμοποιήσουν και δημιουργούν τα δικά τους μοναδικά έργα.

Χρονική διάρκεια: 30'

Υλικά: ανακυκλώσιμα & χειροτεχνίας

1,2,3...Ανακύκλωσε!
Εκπαιδευτικό πρόγραμμα πεδίου
για τη διαχείριση των απορριμμάτων - ανακύκλωση

Περιγραφή δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 6η : Ερευνώ & Βελτιώνω τον κόσμο γύρω μου

Στόχος: να διαδοθούν τα μηνύματα της διαχείρισης των απορριμμάτων – ανακύκλωσης και έξω από τη σχολική κοινότητα, λειτουργώντας το σχολείο ως μοχλός ευαισθητοποίησης και αφύπνισης των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης και ειδικότερα της ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ & της ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ ως ένας κύριος παράγοντας για την αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής.

Περιγραφή:

Αφορά την ανάπτυξη δράσης διάδρασης των μαθητών με το οικογενειακό τους περιβάλλον και την τοπική κοινωνία. Κατάρτιση ερωτηματολογίου έρευνας και υλοποίηση έρευνας για το βαθμό ανακύκλωσης στο περίγυρο. Ανάπτυξη σχεδίου δράσης μαθητών σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς για τη βελτίωση της ανακύκλωσης / διαχείρισης απορριμμάτων σε τοπικό επίπεδο.

Χρονική διάρκεια: ανάλογα με το εύρος της δράσης

Υλικά: ερωτηματολόγιο, πρόταση δράσης

Αξιολόγηση

Ρωτάμε τα παιδιά τι τους άρεσε περισσότερο, τι έμαθαν που δεν ήξεραν και αν ευχαριστήθηκαν τις δραστηριότητες.